KURYER KRAKOWSKI.

Dnia 19 Listopada 1835. CZWARTEK

Pismo to kosztuje kwartalnie złp. 6 i wychodzi codziennie (wyjąwszy niedzielę i święta uroczyste) po południu.

Rossjanie wychodzą w celu zdobycia Częstochowy roku 1770.

N^er 43.

W Drukarni Akademickiej, nakładem wydawcy A. Tessarczyka.

Anglja. *Times* między innemi tak się wyraża co do pieniężnych stosunków D. Karlosa: „Wiemy z pewnością, że jakiekolwiek były dotąd usiłowania Karolistów w celu zaprowadzenia stałej kommunikacyi z Nawarrą przy granicy francuzkiej, te były daremnemi, albowiem chcąc mieć dostarczane sobie zapasy trzeba mieć pieniądze, na których D Karlosowi zbywa jako i na wielu innych środkach. Zachodzi pytanie, czyli najwięksi przyjaciele jego zechcą coś ważyć w sprawie, która w razie największej pomyślności mogłaby się ograniczać tylko na północnych prowincjach Hiszpanii. — W Szkocyi powiększyła się liczba katolików bardzo znacznie a to z powodu iż wielu Irlandczyków niemających zatrudnienia w swej ojczyźnie tam się przeniosło, obierając sobie za siedlisko okolicę od strony Irlandyi. Celem ich jest zarobek przy nowo zbudowanych rękodzielniach szkockich. W Djecezyi zachodniej, która obejmuje góry Szkocyi liczą dziś 57,000 katolików w Glasgowie zaś jest ich 36000. — Z kwartalnego wykazu stosunków banku angielskiego porównywającego dwa ostatnie kwartały w stosunku do siebie wynika: Pomniejszenie obiegu pieniężnego o 300,000 funt. styrl. Powiększenie depozytów o 2,991,000 fs. zmniejszenie złota i srebra niezamienianego o 225,000 fs. i powiększenie obligacyi o 2,061,000 fs. — Począwszy od 1 stycznia mabyć na wiele produktów francuzkich nałożone do 30 procentowe: angielskie zaś wyroby mają pozostać jak dawniej t. j. 15 *f*. od. Dnia 2 listop. odpłynął znowu okręt do Hiszpanii mający na pokładzie 120 ludzi i 60 koni. W Grenook uzbrojono jeszcze jeden okręt, którego celem jest wyprawa do Afryki. Towarzyszyć mu będzie bryg Strathmore. Te okręta mają na pokładzie swym sztucznie urządzone statki parowe które będą użyte z korzyścią na rzekach afrykańskich. (G B V.)

— Król zezwolił, ażeby kolej żelazna idąca do Windsor poprowadzona była przez wielki park. W Dublinie niejaki Neynolds jeden z pierwszych podżegaczów zaburzenia na d. 5 sierp skazany został na 9 miesięczne więzienie. — Hrabia Chichester w skutku nadzwyczajnego spadnięcia ceny zboża, dał piękny przykład innym posiadaczom zniżając stosunkowo czynsz należący mu od possesorów i pachciarzów. Oprócz tego przyrzekł, iż jeżeli cena ciągle spadać będzie, podciągnie dobra swoje pod nową taxę. — Według podania gazety *Times* Anglja ma teraz 25 projektów czyli planów zbudowania kolej żelaznych, których złożony kapitał ma

wynosić 23,300,000 f. s. (G. B. v.)

Hiszpanja. Dziennik *Sentinelle des Pyrenées* donosi, że rząd w Madrycie z wielkiemi jeszcze trudnościami ma do walczenia, i tak np. wojsko w Manzanarez i Andujar dotychczas stawia opor. Iabo dotąd czynnie nic nieprzedsiębierze ale nie ustępuje ze swego stanowiska i rozkazów rządu nie wypełnia. Gwardya w Madrycie złożono z 6000 ludzi zupełnie nic nie działa; i tak więc dwa wojska stoją przeciw sobie bez żadnej czynności. —Jednakże za rzeczywistość tych podań ręczyć nie można. Opór który junty stawiły rządowi przyprawił skarb jak utrzymują: o szkodę 75 miljonów realów. Słychać o nowej pożyczce, którą rząd ma zagranicą zaciągnąć. Budżet Don Karlosa ma wynosić 5 miljonów realów; co czyni 15 miljnów franków rocznie. W potyczce pod Durango, gdzie dowodził Karolistami jenerał Saraza, a Krystynami Evans i El Pastor; strata Krystynów miała wynosić 90 zabitych i 130 ranych; strata zaś Karolistów 70 zabitych i 100 ranych. — Większa część mieszkańców Katalonii ma sprzyjać Don Karlosowi; tak iż Karoliści przez obywateli zawsze wcześnie bywają uwiadomieni o poruszeniach nieprzyjaciela, z czego wielkie ciągną korzyści. W Andaluzyi wpływ duchowieństwa zupełnie upadł. W Sewilli rząd zaledwie zdołał wstrzymać lud od rabunku klasztorów. W Kordowie takowe były istotnie złupione podobnież i w Brunos. (G. B. v.)

Francja. Słychać że wkrótce izbom ma bydź przedstawiony nowy projekt do prawa tyczącego się listy cywilnej — Spodziewamy się iż wkrótce zawartą będzie nowa konwencja między Francją i Rzpltą Haiti. — Jeden z dzienników obliczył, że w przeciągu trzech lat ostatnich w Europie około 5000 klasztorów zniesiono. Na Rossją przypada 187, na Portugalją 300, a na Hiszpanją 1000! uważając wszakże za skassowane te klasztory, które obejmuje dekret pana Mendizabal. — W Bagneres dały się uczuć trzy nocne wstrząśnienia ziemi bez dalszych złych skutków. — Izba parów zgromadzi się 18 listopada w pałacu Luxemburskim, gdzie będzie odczytany akt zaskarzenia przeciwko sprawcom zaburzeń kwietniowych po czém nastąpi ostateczny wyrok przeciwko tym obwinionym, których dotąd los nie był rozstrzygniętym. — Minister spraw wewnętrznych postanowił odtąd, ażeby wszczególnych tylko wypadkach na giełdzie ogłaszane były doniesienia telegraficzne, a to z powodu że takowe w ogóle okazały skutki bardziej szkodliwe, aniżeli korzystne. — *Algier.* Donoszą z Oranu pod d. 20 Paźdź. że jenerał *Arlanges* zrobił wycieczkę w kierunku ku *Fletta.* Połączywszy się z Arabami i Turkami Beja Ibrahima, udał się przeciw Garabatom (pokolenie Arabów) którym zabrał wielkie zapasy pszenicy i owsa. W pochodzie na powrót przyszło do mocnej utarczki. Lecz ogień artylleryi rozpędził wkrótce nieprzyjaciela. Tejże samej nocy jeszcze wojsko ze zdobyczą wróciło do Oran. Okręta przewozowe ciągle przybywają zbronią i amunicją przygotowaną na wyprawę

przeciw Abdel Kaderowi. Piszą z Arzev że załoga tamtejsza ciągle wystawiona jest na dzikość i srogość okolicznych pokoleń Beduińskich. Ktokolwiek samotnieby wyszedł za obręb twierdzy, może bydź pewnym śmierci — Uwaga powszechna zwrócona tu jest na skutek jaki mieć będzie wyprawa przeciwko Abdel Kaderowi, która rozpocznie się w mies. Listopadzie. Wojsko zbierze się w Oran Ma się składać ogółem z 10,000 piechoty, 1200 jazdy, i 500 wielbłądów pociągowych, służących do dźwigania wszelkich rynsztunków i potrzeb wojennych. Oprócz tego połączy się z wojskiem 2500 jazdy arabskiej, której zaufać można zupełnie. Słychać że dotychczasowi przyjaciele i stronnicy Abdel Kadera powoli opuszczać go zaczynają wmiarę pogłoski o uzbrajeniu się rządu francuzkiego; tak dalece iż ledwie trzecią część tego wojska posiada na które z początku rachował. Zdaje się więc że wkrótce dowiemy się o jego klęsce. (G.B.V. i G.K.)

Ameryka. Listy z Nowego Jorku pod d. 9 Października nic niewspominają o zaburzeniach zaszłych w południowych prowincjach Stanów Zjednoczonych; podobnież nie wyświecają bynajmniej stosunków tego państwa z Francją; lecz zawierają szczegóły nadzwyczajnej burzy jaka się d. 17 września wydarzyła w okolicy Matamoras. Wiele domów w mieście samym było zupełnie zamienionych w gruzy a przeszło 500 uszkodzonych. Orkan wyrywał drzewa, kręcił niemi w powietrzu i unosił je z sobą. Tem większem było nieszczęście, że to okropne zjawisko zdarzyło się wśród nocy Rzeka podniosła się do strasznej wysokości; a gdyby wiatr był się nieobrócił, nikłby nie został przy życiu. Szczególnym zdarzeniem, tylko 4 ludzi postradało życie. Większe atoli spustoszenia były skutkiem tej burzy w *Brassos de St. Jago* i *Bocca del Rio* okręty, statki, domy, magazyny, wszystko było zniszczone i wielka liczba nieszczęśliwych mieszkańców zginęła. W Boocachica i Bonita; ani jeden dom nie pozostał na powierzchni ziemi, a gdyby orkan był jeszcze potrwał dłużej, ani jeden człowiek nie byłby się zdołał ocalić od zguby. (G.B.V.)

Włochy. W Neapolu d. 20 z. m. tak nadzwyczajne było zimno jakiego o tej porze i najstarsi nawet mieszkańcy tameczni nie pamiętają. — W Livorno, gdzie teraz panowała cholera, starano się od niej tym sposobem zachować, że powietrze czyszczono prochem, strzelając z okien jednakże bezskutecznie. — Stósownie do uchwały komitetu, zdrowia w Messynie, okręty przybywające z Genuy, Sardynii, Toskany, jako też z wysp, Kaprej. Pianozy, Gilio i Elby do tego portu nie mają dostępu; okręty zaś z Malty ulegają podniowey kwarantannie. GPH.

Grecja. Donoszą z Aten pod dn. 1 paźdz. że stolica Grecyi coraz więcej przybiera świetności. Już dotąd wiele nowych pięknych ulic jest ukończonych a liczba przybywających cudzoziemców mianowicie Anglików coraz się powiększa. Dyrektorem policyi mianowany p. Black Anglik. P. Glass ajent domu handlowego w Londynie, otrzymał od rządu zezwolenie otwo-

rzenia banku, którego kapitał ma wynosić 1 i pół mil. f. s. Trzecia część kapitału ma bydź rozdaną w papierach. Wyjąwszy stronników Mawrokordata i Kolettego, ogół mieszkańców zupełnie z rządu jest zadowolonym. Do utworzenia banku gorliwie się przykłada minister skarbu, a program już jest drukiem ogłoszony. Instytut ten otworzy korzystne stosunki ze Wschodem a mianowicie ze Smyrną. Wkrótce ma bydź mianowana Rada stanu, która się składać będzie z rodowitych Greków. Stosownie do rozporządzenia królewskiego, tak zwany falanx czyli korpus gwardyi królewskiej składać się będzie z tych wojskowych, którzy służyli w epoce oswobodzenia Grecyi. Mundury mają być narodowe Greckie, a cudzoziemcy nie będą przyjęci do tego korpusu.— Rząd z nadgranicy pomyślne odebrał wiadomości. Pułkownik Gordon pobił i rozproszył zupełnie powstańców Rumelii a naczelnicy ich Malascowo, i Chataganis polegli na placu. Ten wypadek będzie nauką dla nieprzyjaciół rządu, którzy powinni z niej kostać. (G.B.v.)

Brazylja. Na posiedzeniu ciała prawodawczego podany projekt zamiany wielkiej ilości kursującej monety miedzianej na papiery, wzniecił żywe i długie dyskussje. — Amnestja za przewinienia polityczne ogłoszona d. 19 Czerwca 36., która tyczyła prowincyi *Minas*, *Geraes* i *Rio Janeiro* w mocu uchwały 17 lipca t.r. rozciągać się ma i na prowincje Pernambuco i Alagoas.— W Bahia nowe wybuchło powstanie czarnych; które lubo zaraz przytłumiono, jednakże mięszkańcy nie przestali się obawiać. GBV.

Turcja. Donoszą z Konstantynopola pod d. 15 paźdz. że na miejsce Patrjarchy Greckiego, synod grecki wybrał poprzedniego Patrjarchę Konstancjusza, który dotąd sprawował godność Arcybiskupa w Seres. Posądzano księcia Miłosza, że on się przyczynił do złożenia dawnego Pasterza, czemu jednakże trudno uwierzyć. Nowy Patrjarcha już został potwierdzony przez Sułtana, a tatarzy już powieźli tę wiadomość do Seres. Vassaf Effendi, który przywiózł wiadomość o zajęciu Skutari sowicie udarowany był od Sułtana. Przypisują szczególniej tę łaskę aktom, które przywiózł a które wyjaśniły zdradę Seliktara Pody ściętego niedawno.— On to przyłożył się najwięcej do powstania w Albanii jako stronnik Mehmeda Alego. Vassaf Effendi został oprócz tego mianowanym tajnym sekretarzem Sułtana i otrzymał ozdoby djamentowe. Mówią iż Sułtan publicznie ogłosi protokół wciągniętych do spisku Albańczyków, dla okazania przed Europą środków jakich przeciwko niemu używa Mehmed Ali. Morowa zaraza jeszcze nieustaje w Konstantynopolu i już się ukazała w Pera. (G B.v.)

Przybyli do Krakowa. Dzieduszycka Ludwika hr. Bobrowska Marya, Parmentier Mikołaj, Bzowski Kazimierz ob. z Galicyi. Ankwicz Stanisław hr. Sołtyk Stanisław hr. Witanowski Kazimierz, Munzig August, Engelmann Karol, Erbe Edward, Harries Karol z Prus.

Dziś rano stopni ciepła 2.

Główny Kantor Redakcyi Kurjera w Księg: p. Kocha obok kośc: P. Maryi w Rynku.